

Proceedings of the Public Hearing conducted on 15/9/2009 for grant of environmental clearance to M/s SEL Manufacturing Co. Ltd., Village Shekha Majra, Rahon, Tehsil & Distt. Nawanshehar for setting up of 10 MW capacity of Co-Generation Power Plant.

The following were present to supervise the proceedings: -

1. Sh. Harminder Singh, P.C.S,
Additional Deputy Commissioner,
Shaheed Bhagat Singh Nagar.
2. Sh. Tulsi Dass,
Functional Manager,
DIC, Shaheed Bhagat Singh Nagar.
3. Er. Nazar Singh Manshahia,
Environmental Engineer (Mega),
Punjab Pollution Control Board,
Head Office, Patiala.
4. Er. G. S. Majithia,
Environmental Engineer,
Punjab Pollution Control Board,
Regional Office, Hoshiarpur.
5. Er. Ashok Garg,
Asstt. Environmental Engineer,
Punjab Pollution Control Board,
Regional Office, Hoshiarpur.

Sh. Yashpal Jain, Environmental Consultant M/s SEL Manufacturing Co. Ltd. welcome the panel members and people from adjoining villages who came for the public hearing of 10 MW capacity Co-Generation Power Plant proposed to be established at Village Shekha Majra, Rahon, Tehsil & Distt. Nawanshehar. Thereafter, Er. N. S. Manshahia, Environmental Engineer, Punjab Pollution Control Board apprised the public about the requirement of conducting the public hearing before grant of environmental clearance as per the provisions of EIA notification no. 1533 (E) dated 14/9/2006 issued by the Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi. Sh. Harminder Singh, ADC, Shaheed Bhagat Singh Nagar shared his views with the

public regarding the project and elaborated the need of proper transportation of rice husk in closed/covered vehicles, proper storage of rice husk & ash, proper provisions for fire fighting equipments, proper arrangement for ash disposal in safe and sound manner, provision of green belt around the rice husk storage & ash storage area and adequate land for the storage facilities. He further asked the industry to make proper disposal of treated effluent keeping in view the high ground water table so as to avoid any pollution of ground water. The industry must ensure that no treated/untreated effluent is discharged into river directly or indirectly. He also asked the industry to make proper accommodation for the labour to avoid any nuisance in the area by unauthorized building of Jhuggies in the nearby areas/along the road. He also stressed the need for proper provision of facilities to cater day-to-day requirements of the labour and employees of the industry, so as to avoid mushrooming of unauthorized Khokhas/Dhabbas on the Government land along the road. He requested the public to ask questions & seek queries without any fear and pressure and also to give their suggestions to safeguard the environment. Then he asked the representative of the industry to elaborate the main features of the project and the EIA study report.

INTRODUCTION

SEL Manufacturing Co. Ltd., Rahon – Machhiwara Road, village Rahon, Tehsil and District – Nawanshahar, Punjab, is an existing textile based industrial unit. The industrial unit is having an existing spinning capacity of 65,000 spindles and is also planning to expand for another 50,000 spindles. The industry requires around 10 MW of electric power to meet their industrial requirements. For this, the industry is planning to install a 10 MW co-generation power plant at site.

As per the EIA notification of Ministry of Environment and Forests (MoEF), Government of India dated 14th September, 2006, the project is covered under Category 1(d) - *Thermal Power Plants*. As the power generation of the project is 10.0 MW, it falls under sub-category B of 1(d), i.e., the environmental clearance of the project would be granted by the State Environmental Impact Assessment Authority (SEIAA). The industry had applied to the SEIAC for the approval of *Terms of Reference* for the Environmental Impact Assessment study and approved TOR was received from them.

THE PROJECT

The co-generation power plant would be based on biomass as fuel for the steam generation. The industry would be using rice husk as fuel for the boiler furnace.

The gross power generation will be about 9500 kW @ 95% load factor from the proposed power plant and after meeting with the additional auxiliary consumption of equipment of the plant, a net power of around 8700 kW will be available for the industry for own use.

The industry would require around 1500 Kl/day of raw water for boiler water consumption, cooling water make up and other misc. requirements. The water requirements would be met through ground water which is available nearby the industry. The industry would use around 14.375 MT/hr. of rice husk as fuel.

Plant process and equipment

The power plant will be using the combustion technology converting thermal energy into electrical energy. The heat energy of the fuel will be used to generate high pressure steam, which, in turn, will be applied to steam turbine which will generate electrical energy. The basic

steps involve fuel handling, boiler, turbo generator and power evacuation system.

ENVIRONMENTAL IMPACT IDENTIFICATION AND ASSESSMENT

In the present study, the most probable impacts on various components of the surrounding environment due to the proposed development have been predicted.

Impact identification

Land alteration/regime modification

• Atmosphere	Land acquired for site will be spared from uncontrolled burning of agro-residues.
• Water resources	Shift from conventional paddy-wheat crop cycle will conserve water application requirement for agriculture.

Land transformation and construction

• Atmosphere	The construction activity will have some effect on local atmosphere due to dust from construction material. The effect will be localized and there would not be much effect on the SPM in the area.
--------------	---

Resource extraction and consumption/renewal

• Atmosphere	The use of biomass as fuel will limit uncontrolled burning of post-harvest agro-residues (which has significant adverse effects on local as well as regional atmosphere).
• Water resources	The ground water resource – available in the area – will be marginally stressed.
• Biological conditions	Crop diversification, consequent to the project, will be slightly beneficial to local biological conditions.
• Ecology	Proper management of post-harvest residues will benefit terrestrial micro-flora/fauna.
⊙ Economic conditions	The activity will generate extra job and business opportunities.

4.1.4 Processing/industrial activity

• Atmosphere	There will be indirect reduction in GHG emissions.
◉ <i>Economic conditions</i>	There will significant reduction in energy cost to the state. The project qualifies for CDM and will earn through international carbon trading. The activity will generate extra employment and business opportunities.

Waste treatment and emplacement

• Atmosphere	There will be decrease in SPM loading into the atmosphere and indirect reduction in GHG emissions.
--------------	--

Quantification of significant impacts

The only significant impact in context of the proposed project, that need to be modeled and quantified, is release of flue gas emissions into the atmosphere and their effect on ground level concentrations of different parameters – SPM and SO₂ – in the study area. Thus, modeling for GLC analysis of SPM and SO₂ has been done using a short-term multiple point sources **Gaussian Plume Dispersion Model (PTMTP)**.

Maximum incremental concentrations, predicted due to the stack emissions from the proposed power plant within the study area, are less than 1 µg/m³ for SPM and SO₂. Maximum baseline values of SPM and SO₂ obtained during the study period were 187 µg/m³ and 15.0 µg/m³, respectively. Therefore maximum GLCs after superimposing on existing background level will be well within the limits as prescribed by the MoEF.

Overall impact assessment

Impending impact (beneficial or adverse) due to various project determinants on the environmental parameters have been assessed and rated on a scale of -5 to 0 to 5. Higher negative value

suggests severity of adverse effect or disadvantageous state. 0 denotes no significant effect or no significant change. Progressive positive values represent intensity of beneficial effects or advantageous state.

The aggregate impact value, for the proposed project, is 30. A good positive aggregate environmental impact value suggests that the project has fair benefits and advantages. The harmful effects are mitigable and manageable. Thus the assessment favours realization of the proposed project at the suggested site.

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT PLAN

Mitigation Measures

Wastewater generation and treatment

The project will result in generation of about 360 m³/day of process wastewater. The wastewater would be acidic/alkaline in nature which would be neutralized before its use for ash quenching, fuel spray and irrigation purposes. About 30 m³/day of process wastewater will be reused for ash quenching, 135 m³/day for biomass spray and remaining 195 m³/day of the wastewater will be utilized for irrigating the plants grown in their own agricultural land.

Air pollution

The air pollution will be due to combustion emissions released by the boiler furnace. The boiler furnace will result in a maximum of 83000 Nm³/hour of flue gases, with critical SPM concentration in the flue gas being about 20000 mg/Nm³. SO₂ concentration, in the combustion emissions, will be a maximum of about 350 mg/Nm³. As the desired furnace temperature will be 800-900°C, and combustion takes place in two stages (in AFBC furnace) to limit flame temperature, the NO_x concentration in the emissions will be negligible.

The industry is installing Electrostatic precipitator as air pollution control system. The flue gas emission shall not have SPM levels (in the stack) exceeding 100 mg/Nm³

Solid waste

The solid waste, from the project, will be ash (from grate or as fly ash). Maximum quantity of ash available for disposal will be about 2.3 MT/hour.

The ash will be utilized by the surrounding farmers as soil conditioner. Adequate storage facility will be created for storage of about 3 months of ash.

Environmental monitoring

The industry would have either their own environmental monitoring laboratory or it would get the various parameters of environment monitored from external laboratories as per the requirements of PPCB/CPCB/MoEF.

Disaster and emergency response management

Disaster, in this situation, may include incidences of flood, earthquake, fire, or disruptive incidents of human extremism. While the incidences of natural disaster are remote, these may result in significant loss of life and property. There is no fire sensitive establishment within or vicinity of the industrial complex. Adequate, fire fighting arrangement at micro level will be provided by the promoter.

Most of the situations are likely to be in the category of *Level 1 Emergency* (a local incident with a likely impact only to immediate surroundings of local site, where the impact radius may not be more than 15 m, such as, local fire, etc.) or *Level 3 Emergency* (an incident with likely impact area extending beyond the boundary limits of the project area, such as, floods, earthquakes, etc.). On site emergency

management will meet the exigency created due to all Level 1 emergencies. Level 3 emergencies need off-site management plan.

Management, staffing and capacity development

The industry shall have an environmental, health and safety committee (from amongst the regular staff of the industry), headed by a co-ordinator, who will be adequately trained.

Suitable training programs will be arranged for the manpower, which are directly responsible for the pollution control systems and emergency response planning, in their respective field/area of responsibility.

An estimated 10% of the project cost has been earmarked for implementation of environmental management plan.

Thereafter, Er. N. S. Manshahia, Environmental Engineer requested the public to give their comments/views/suggestions/objections on the proposed project one by one.

Following are the queries/views/suggestions/objections of the people and replies given by the project proponents/consultant:-

#	Name of the person	Questions/ query / statements of the person	Reply / clarification given by the company/ panel member
1.	Sh. Jaspal Singh, Advocate S/o Sh. Randhir Singh, Village Shekha Majra	His questions were as under: a) I have seen the advertisement on 12/8/2009 regarding the setting up of this project. But the executive summary in Punjabi was not available in the DC Office and the DC Office asked me to contact the Local Office of the Pollution Control Board. I contacted on phone Sh. Kulwant Singh, EE but he told that I have been transferred to Bathinda you may contact our Head Office. Then I contacted your Head Office on landline, but the Receptionist told that I have no knowledge about the matter. Therefore, the Public Hearing may be re-arranged on some other date.	a) It was clarified by Er. N. S. Manshahia, EE (Mega) that executive summary is submitted by the industry in English as well as in Punjabi. The copies of this summary is made available in the office of Deputy Commissioner, Regional office of Punjab Pollution Control Board, General Manager, District Industries Centre, Office of the Chairman, Zila Parishad and office of Environmental Engineer (Mega). It is true that Er. Kulwant Singh, EE was transferred from RO, Hoshiarpur but in that case the present Environmental Engineer may have been contacted on phone or in person. However, there may be some communication gap which is regretted. As no other person made

		such a complaint regarding non-availability of executive summary and the wide publicity made in the nearby villages by DC office and Regional Office of the Punjab Pollution Control Board, there is no reason to postpone the hearing. Sh. Jaspal Singh, Advocate was satisfied with the reply. Then the ADC allowed to continue the public hearing.
	b) There is a Petrol pump at a distance of 500 feet and I myself live just opposite the factory and there are 3-4 more houses adjoining to me. During the installation of this factory, we faced many difficulties due to the defecation by the labour along the road near to our houses and towards Gurudwara Sahib, the problem was later on solved due to lot of protest by the residents. We fear that the problem will may again occur due to increase in labour employed for construction activities for expansion of the industries.	b) The Environmental Consultant of the project assured that no person from the industry will be allowed to defecate outside the industry towards the main road and the nearby houses. Toilet facilities will be provided inside the industry.
	c) The industry must submit affidavit to the effect that rice husk will be transported in the closed/covered vehicles as told by the environmental consultant of the industry.	c) The Environmental Consultant of the project assured that undertakings to this affect shall be submitted to the Punjab Pollution Control Board.
	d) There should be no discharge of waste water into the river.	d) The Environmental Consultant of the project assured that there will be no discharge of treated or untreated effluent into the river. The wastewater after treatment will be used for quenching of ash and irrigation of plants.
	e) Whether the facility for medical treatment will be provided by the industry as there are chances of accidents due to movement of transport vehicles and other activities.	e) The Director of the industry told that medical facility already available in the industry. But keeping in view, the demand of the people it will be converted into a small hospital of 10-15 beds.
	f) Whether the objections can be submitted in writing also.	f) The Panel members clarified that the objections can also be submitted in writing and assured that any objections or observations raised by anyone will be properly addressed to.
	g) Whether there will be any arrangement for safe storage of ash.	g) The Environmental Consultant of the project assured that the

			industry has made a provisions of 4 Acres for safe storage of ash and more land will be made available as per requirement.
		h) Whether the disposal of ash in the agriculture fields will cause any environmental problem in the area.	h) The Environmental Consultant of the project assured that there will be no problem from the disposal of ash in the agriculture fields. The matter will also be taken with Punjab Agriculture University for satisfaction of the farmers. Moreover, the ash will be disposed in the fields with the consent of the farmers.
2.	Sh. Harbhajan Singh S/o Swaran Singh, Village Niyamatpur	He suggested that employment should be given to the local people instead of people from other states.	The Director of the project told that we are already employing local people in the industry especially women and assured that local people will be employed on priority basis. He also told that we have provided buses for the facility of employees. The planning to open a school is also under active consideration of the industry.
3.	Sh. Satpal Singh S/o Sh. Pritam Singh, Village Roar	Whether there will be any air pollution from the industry and will it effect nearby crops and plants.	The Environmental Consultant of the project assured that no air pollution will be caused by the industry as Electrostatic Precipitators (ESP) will be installed as air pollution control device to check the air pollution. The discharge of emissions through the stack shall never be allowed to exceed the permissible limits prescribed by the Board.

Er. N. S. Manshahia, Environmental Engineer, Punjab Pollution Control Board again asked the public if any one else want to ask any question but no further questions/queries/suggestions were made either verbal or in writing. Thereafter, he requested the public present in the hearing to confirm by raising their hands as to whether they approve the establishment of proposed co-generation plant project at this site. In response to this, more than 80 % of the people present in the public hearing including the above three persons raised their hands and gave their consent for the establishment of the Co-Generation Power plant of 10 MW capacity.

The panel members observed that the participants of the public hearing have no objection from environmental angle for setting up of the project at the proposed site provided the company will comply with the provisions of the law for control of environmental pollution. The panel members also desired that the company must submit affidavit to the effect that all the points raised in the public hearing shall be complied with before the commissioning of the project. The owners/ managers of the factory assured that all the points/observations raised by the Additional Deputy Commissioner shall be properly complied with and undertaking in the form of affidavit shall be submitted to the Board to this effect. No verbal or written complaint has been received against the setting up of this proposed till date.

The hearing ended with vote of thanks to the panel members and all the public present in the hearing.

(Harminder Singh, PCS)
Addl. Deputy Commissioner
Shaheed Bhagat Singh Nagar.

ਮੈਸ: ਐਸ.ਈ.ਐਲ. ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਹੋ-ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਰੋਡ, ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖਾਂ ਮਾਜਰਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 10 ਮੈਗਾਵਾਟ ਕਪੈਸਿਟੀ ਦੇ ਕੋਜ਼ਨਰੇਸ਼ਨ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਮਿਤੀ 15/9/2009 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਮਿਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫਸਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ:-

1. ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ.,
ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ।
2. ਸ੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ,
ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ,
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰ,
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ।
3. ਇੰਜੀ: ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ,
ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਮੈਗਾ),
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ।
4. ਇੰਜੀ: ਜੀ ਐਸ ਮਜੀਠੀਆਂ,
ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ।
5. ਇੰਜੀ. ਅਸ਼ੋਕ ਗਰਗ,
ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ।

ਮੈਸ: ਐਸ.ਈ.ਐਲ. ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਵਲੋਂ ਰਾਹੋ-ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਰੋਡ, ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖਾਂ ਮਾਜਰਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ 10 ਮੈਗਾਵਾਟ ਕਪੈਸਿਟੀ ਦੇ ਕੋਜ਼ਨਰੇਸ਼ਨ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਧਾਰੇ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਯਸ਼ਪਾਲ ਜੈਨ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਲੋਂ ਉਕੱਤ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਈ.ਆਈ.ਏ ਨੋਟਿਫੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1533 (ਈ) ਮਿਤੀ 14/9/2006 ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਉਕੱਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਕ ਨੂੰ ਬੰਦ/ਢੱਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ

ਲਿਆਦਾਂ ਜਾਵੇ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਫੱਕ ਲਈ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਅੱਗ ਬੁਝਾਉ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੁਆਹ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਬਚਾਓ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਫੱਕ ਅਤੇ ਸੁਆਹ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਦੁਆਲੇ ਹਰਿਆਵਲ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਨਾਂ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਫੈਕਟਰੀ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਅਣਸੋਧਿਆ ਪਾਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾਂ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਵਲੋਂ ਲੇਬਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਲਈ ਯੋਗ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਗੈਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਪੜੀਆਂ ਨਾਂ ਬਣਨ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਪੈਦਾ ਨਾਂ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਵਲੋਂ ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਤੇ ਖੋਖੇ/ਢਾਬੇ ਹੋਦ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਮੈਸ: ਐਸ.ਈ.ਐਲ. ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਹੋ-ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਰੋਡ, ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖਾਂ ਮਾਜਰਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਪੜਾ ਬਣਾਉਣ ਅਧਾਰਿਤ ਦਾ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 65,000 ਸਪਿੰਡਲ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਵਿੱਚ 50,000 ਸਪਿੰਡਲ ਹੋਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 10 ਮੈਗਾਵਾਟ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ 10 ਮੈਗਾਵਾਟ ਸੁਤੰਤਰ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ.) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਮਿਤੀ 14 ਸਤੰਬਰ 2006 ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (1 ਡੀ) ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਸ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾਵਾਰ 10 ਮੈਗਾਵਾਟ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 1 (ਡੀ) ਦੀ ਉਪ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਬੀ' ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਰਾਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਐਸ.ਈ.ਆਈ.ਏ.ਏ.) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਅਨ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਦੀਆਂ

ਸਰਤਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਐਸ.ਈ.ਆਈ.ਏ.ਏ. ਨੂੰ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਟੀ.ਓ.ਆਰ. ਐਸ.ਈ.ਆਈ.ਏ.ਏ. ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ

ਨਵੇ ਵੱਖਰੇ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਭਾਫ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਲਣ ਬਾਇਓਮਾਸ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਖੇਤਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਪਾਸੇ ਉਪਲਬਧ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫੱਕ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਤੋਂ ਕੁਲ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਗਭਗ 9500 ਕਿਲੋਵਾਟ ਅਰਥਾਤ ਲੋਡ ਫੈਕਟਰ ਦਾ 95% ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਾਜ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਕ ਖਪਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਲਗਭਗ 8700 ਕਿਲੋਵਾਟ ਨਿਰੋਲ ਬਿਜਲੀ ਬਚੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬਾਇਲਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਖਪਤ, ਕੂਲਿੰਗ ਵਾਟਰ ਮੈਕ ਅੱਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਲਗਭਗ 1500 ਕਿਲੋ ਲੀਟਰ/ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪਾਣੀ ਜਰੂਰਤ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਮੀਨਦੋਜ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਬਾਲਣ ਵਜੋਂ ਲਗਭਗ 14.375 ਮੀਟਰਕ ਟਨ/ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ।

ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਸਾਜ ਸਮਾਨ

ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦਹਿਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਥਰਮਲ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਊਰਜਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲੇਗਾ। ਬਾਲਣ ਦੀ ਤਾਪ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਚ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਭਾਫ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅੱਗੇ ਭਾਫ ਟਰਬਾਈਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਦਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਉਹ ਹਨ ਬਾਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਬਾਇਲਰ, ਟਰਬੋ ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਖਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ।

ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਵਰਤਮਾਨ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ

ਜ਼ਮੀਨ/ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ

- **ਵਾਤਾਵਰਣ**- ਸਾਈਟ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਬੇ-ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਸਾੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- **ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ**- ਪ੍ਰੰਪ੍ਰਾਗਤ ਝੋਨਾ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੇ ਗੇੜ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਘਟੇਗੀ।

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਦਲੀ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ

- **ਵਾਤਾਵਰਣ**-ਉਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਿੱਟੀ ਘੱਟੇ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ SPM ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

ਸਰੋਤ ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ ਖਪਤ/ਨਵੀਨੀਕਰਣ

- **ਵਾਤਾਵਰਣ**- ਬਾਇਓਮਾਸ ਦੀ ਬਾਲਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀ ਉਪਰੰਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਬੇ-ਕਾਬੂ ਸਾੜਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰੇਗਾ (ਜਿਸਦਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੈ)।
- **ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ**- ਜ਼ਮੀਨਦੋਜ਼ ਪਾਣੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀਮਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- **ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹਾਲਤਾਂ**- ਫਸਲ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਨਾਲ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹਾਲਤ ਤੇ ਕੁਝ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ।
- **ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਵਿਗਿਆਨ**- ਵਾਢੀ ਉਪਰੰਤ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਵਨਸਪਤੀ ਸਮੂਹ/ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪੁਜੇਗਾ।
- **ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤਾਂ**- ਇਸ ਗਤੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ।

ਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਿਆ/ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗਤੀ ਵਿਧੀ

- **ਵਾਤਾਵਰਣ**- GHG ਨਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- **ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤਾਂ**- ਰਾਜ ਨੂੰ ਊਰਜਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕਟੌਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ CDM ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਬਨ ਵਪਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕਮਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ।

ਫਾਲਤੂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ

- **ਵਾਤਾਵਰਣ**- ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ SPM ਦੇ ਫਲਾਅ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ GHG ਨਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਘੱਣਤਾ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ SPM ਅਤੇ SO₂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਰੋਤਾਂ PTMTP ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ SPM ਅਤੇ SO₂ ਦੇ GLC ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੈਕਸੀਮਮ ਇੰਕਰੀਮੈਂਟਲ ਕੰਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਚਿਮਨੀ ਦੇ ਅਮਿਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਸਟੈਡੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1 µg/m³ SPM ਅਤੇ SO₂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। SPM ਅਤੇ SO₂ ਦੀ ਮੈਕਸੀਮਮ ਬੇਸ-ਲਾਈਨ ਮਾਤਰਾ ਸਟੈਡੀ ਪੀਰਡ ਦੌਰਾਨ 187 µg/m³ ਅਤੇ 15.0 µg/m³ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਕਸੀਮਮ GLC ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਕ-ਗਰਾਊਂਡ ਲੈਵਲ ਤੇ ਸੁਪਰ-ਇਮਪੋਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਮਿੱਥੀ ਗਈ ਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

ਸਮੱਚੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਰਘਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਉਪਯੋਗੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ) ਸੰਭਾਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ -5 ਤੋਂ 0 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਣਾਤਮਕ ਮੁੱਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਹਾਨੀ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਹੈ। '0' ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਧਦਾ ਧਨਾਤਮਕ ਮੁੱਖ ਉਪਯੋਗੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਨਿਰਘਾਰਨ ਤੋਂ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁੱਲ 30 ਹੈ। ਇਕ ਧਨਾਤਮਕ ਵਾਤਾਵਰਨਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਬੂ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ।

ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਯੋਜਨਾ (EMP)

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ

ਫਾਲਤੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁਧੀਕਰਨ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਿੱਟੇਵਜੋਂ ਲਗਭਗ 360 ਕਿਲੋ ਲੀਟਰ/ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਫਾਲਤੂ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਾਲਤੂ ਪਾਣੀ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਖਾਰਾ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਖ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰਨ, ਬਾਲਣ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕਣ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਗਭਗ 30 m^3 / ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ process ਫਾਲਤੂ ਪਾਣੀ ਰਾਖ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, 135 m^3 ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ biomass ਤੇ ਛਿੜਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 195 m^3 ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਫਾਲਤੂ ਪਾਣੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ

ਹਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਬਾਇਲਰ ਦੀ ਭੱਠੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਦਹਿਣ ਨਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਇਲਰ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ $83000 \text{ kg/ਪ੍ਰਤੀਘੰਟਾ flue gas}$ ਨਿਕਲੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੂਝ ਦੀ ਘਣਤਾ (Flue gas ਵਿੱਚ) ਲਗਭਗ 20000 mg/Nm^3 ਹੋਵੇਗੀ। ਦਹਿਣ ਨਿਕਾਸ ਵਿੱਚ SO_2 ਦੀ ਘਣਤਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਗਭਗ 350 mg/Nm^3 ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਭੱਠੀ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ $800-900^\circ\text{C}$ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਹਿਣ ਦੇ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ (FBC ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ)। ਇਸ ਲਈ ਲਾਟ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ NOX ਦੀ ਘਣਤਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਨਾਮਾਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਦਯੋਗ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ESP ਲਗਾਵੇਗਾ। ਚਿਮਨੀ ਵਿੱਚ ਫਲੂ ਗੈਸ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਪੱਧਰ 100mg/ Nm^3 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਠੋਸ ਫਾਲਤੂ ਪਦਾਰਥ

ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਫਾਲਤੂ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਖ ਨਿਕਲੇਗੀ। ਸੁੱਟਣ ਯੋਗ ਰਾਖ 2.3 MT/Hour ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਾਖ ਨੂੰ 3 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸਾਈਟ ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਫਸਿਲਿਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਰੀਖਣ

ਉਦਯੋਗ ਕੋਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਰੀਖਕ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਇਹ ਪੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ./ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਬੀ./ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਵੱਖ-2 ਮਾਪ ਦੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਫਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ, ਭੂਚਾਲ, ਅੱਗ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਹੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤਾਂ ਗੁਪਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਜਾਨ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਫੜੂ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਵਿਕਾਸਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸੂਖਮ-ਲੈਵਲ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਾਲਾਤ ਲੈਵਲ-1 ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ (ਸਥਾਨਕ ਘਟਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਸ ਦਾ ਦਾਇਰਾ 15 ਮੀਟਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣਾ) ਜਾਂ ਲੈਵਲ-3 ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਸਥਾਨਕ ਘਟਨਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੜ੍ਹ, ਭੂਚਾਲ ਆਦਿ) ਔਨ-ਸਾਈਟ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪਲਾਨ ਦੌਰਾਨ ਲੈਵਲ-1 ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਨਜਿਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਔਫ-ਸਾਈਟ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪਲਾਨ ਦੌਰਾਨ ਲੈਵਲ-3 ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਨਜਿਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਸਟਾਫ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਮੇਟੀ (ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸਥਾਈ ਸਟਾਫ ਵਿੱਚੋਂ) ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖੀ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ-ਬੰਧੀ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ/ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ 10% ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮੁਖਸੂਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਐਨ.ਐਸ.ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆਂ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਲੋਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸੁਝਾਅ/ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸੁਝਾਅ/ਇਤਰਾਜ਼/ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਕਾਸਕਾਰੀ/ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਕੁਆਰੀ ਅਤੇ ਬਿਆਨ	ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰ/ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ
1	ਸ੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖਾ ਮਾਜਰਾ	<p>ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:-</p> <p>ੳ) ਮੈਂ ਮਿਤੀ 12-08-2009 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰ ਡੀ.ਸੀ. ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਡੀ.ਸੀ.ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ ਦੇ ਲੋਕਲ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਫੋਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਇ:ਇ: ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰੀ ਬਦਲੀ ਬਠਿੰਡੇ ਵਿਖੇ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਫੋਨ ਤੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਪਰੰਤੂ ਸਵਾਗਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।</p> <p>ਅ) ਇੰਡਸਟਰੀ ਤੋਂ 500 ਫੁੱਟ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਇੱਕ ਪਟਰੋਲ ਪੰਪ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਕਟਰੀ ਲਗੱਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਲੇਬਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੀ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਥਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਪਖਾਨੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਗੰਦਗੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਸਿਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਾਫੀ ਜਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲੇਬਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਧੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸਮਸਿਆ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।</p> <p>ੲ) ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਦਸੱਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਕ ਨੂੰ ਢੋਆ ਢੁਆਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਬੰਦ/ਢੱਕੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸੰਬਧੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਲੋਂ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।</p> <p>ੳ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵੇਸਟ ਪਾਣੀ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਪਾਇਆ</p>	<p>ੳ) ਇੰਜੀ: ਐਨ.ਐਸ.ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਮੈਗਾ) ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਲੋਂ ਐਗਜੈਕਟਿਵ ਸਮਰੀ ਅੰਗਰੇਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਬਲਿਕ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਜਰਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਮੈਗਾ) ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀ: ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੇ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀ: ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘਾਟ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀ.ਸੀ.ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਨਿਆਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਲੋਂ ਇਸ ਜਵਾਬ ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।</p> <p>ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਰਕਰ/ਆਦਮੀ ਪਖਾਨੇ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਖਾਨੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।</p> <p>ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬਧੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p> <p>ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ</p>

		ਜਾਵੇ।	ਅਣਸੋਧਿਆ ਪਾਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਉਪਰੰਤ ਸੁਆਹ ਤੇ ਛਿੜਕੜ ਲਈ ਅਤੇ ਪੋਦਿਆਂ ਦੀ ਸੰਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤੀਆ ਜਾਵੇਗਾ।
		ਹ) ਕੀ ਮੈਡੀਕਲ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕੀ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਅਣਸੁਖਾਂਵੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।	ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਵਿਧਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਸੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਦੱਸ-ਪੰਦਰਾਂ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
		ਕ) ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।	ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਹਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸਮਸਿਆ ਦਾ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
		ਖ) ਕੀ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਰਖਿਅਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।	ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੁਆਹ ਨੂੰ ਸੁਰਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ 4 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
		ਗ) ਕੀ ਸੁਆਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮਸਿਆ ਤਾਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।	ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਆਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੋਈ ਸਮਸਿਆ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਆਹ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
2	ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸਵਰਣ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਨਿਆਮਤਪੁਰ।	ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ-ਜਾਉਣ ਲਈ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।
3	ਸ੍ਰੀ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਰੋੜ।	ਕੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਲਗੱਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਪੋਦਿਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ।	ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਲਗੱਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਲੋਂ ਇਲੈਕਟਰੋ ਸਟੈਟਿਕ ਪ੍ਰੈਸ਼ੀਪ੍ਰਿਟੇਟਰ (ਈ.ਐਸ.ਪੀ.) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਯੰਤਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਚਿਮਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਧੂਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੰਜੀ: ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼/ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਸਲਾਹ ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਖੜੇ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਗੱਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ

ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਤ ਉਪਰੋਕਤ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ 10 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ ਕੋ-ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਪਲਾਂਟ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰੇ ਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਲਗਣ ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਕਟਰੀ ਵਲੋਂ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਸੰਬਧ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ/ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਵਲੋਂ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬਧੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਲਗਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਹਾਜ਼ਰ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪੈਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ)
ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ।